

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-1

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54
Volume 54

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Alice Del Maschio
Software Software	Adobe InDesign CS5
Fotografie na obálce Cover Photography	Putna kultury s MMK nalezená v Popůvkách u Brna (okr. Brno-venkov) Moravian Painted Ware culture vessel found at Popůvky u Brna (Dist. of Brno-venkov)
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Královopolská 147 612 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Ložek, V. 2001: Molluscan fauna from the loess series of Bohemia and Moravia. *Quaternary International* 76/77, 141–156.

Ložek, V. 2010: Spraš a sprašová step – přehlížený biom ledových dob. II. Sprašová step – významný prvek glaciální krajiny. *Živa* 2010(4), 146–149.

Opravil, E. 1994: The vegetation. In: *Pavlov I, Excavations 1952-53, ERAUL 66*, 163–167. Liège.

Svoboda, J. 2000: Dolní Věstonice (okr. Břeclav). *Přehled výzkumů* 41, 80–83.

Svobodová, H. 1991: The pollen analysis of Dolní Věstonice II, section No 1. In: *Dolní Věstonice II, Western slope, ERAUL 54*, 75–88. Liège.

Resumé

The 2012 excavation at Dolní Věstonice yielded complementary evidence on the settlement structure at the site DV-IIa located at the upper (southernmost) part of the larger settlement complex DV-II. The most important feature is a complex multilayer hearth which provided a sequence of AMS dates from the individual microlayers. Additional stratigraphic trenches were also excavated at DV-III. Analyses of pollen, charcoal, malacofauna, vertebrate fauna, lithic industry, and clay fragments complete the picture of MIS 3 landscape, chronology and microchronology of settlement structures. Together with the new evidence from Pavlov I, the DV-IIa dates represent the earliest Gravettian horizons in our region.

HABRŮVKA (OKR. BLANSKO)

Josefov „Nad Býčinou“, parcela č. 433/7. Paleolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

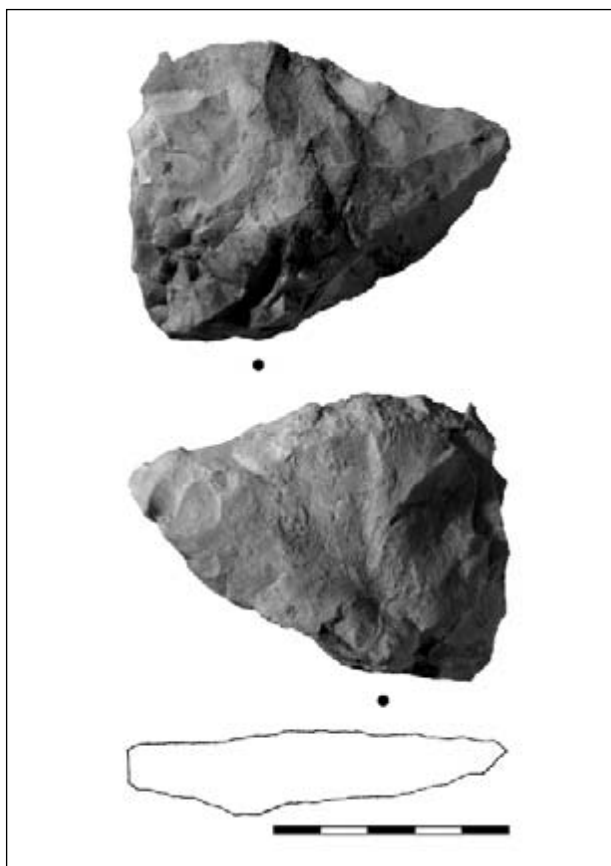
V měsíci srpnu roku 2012 byl při pochůzce naučnou stezkou Josefské údolí nalezen P. Malíkem a P. Nerudou pravěký kamenný artefakt. Místo nálezu se nachází (WGS-84: 49°18'24.43"N, 16°41'41.14"E – do 10m v okruhu bodu) jižně od okna, kterým ústí soutěska v jižní části čelní skalní stěny Býčí skály. Zde vytváří svah mírný spočin, který je pravděpodobně částečně uměle upraven. Po silných a vytrvalých deštích v předchozích dnech samotného objevu odhalila lokální eroze svahu malý profil (obr. 8). Ve střední části profilu se podařilo vyzvednout zmíněný artefakt, který ležel v koluviálních sedimentech obnažených zářezem do svahu. V okolí se nachází další četné zlomky surovin, které jsou součástí rozsáhlého výchozu rohovce typu Býčí skála, který se rozprostírá na jih i na východ od čelní stěny Býčí skály.

Dorzální plochu širokého úštěpu (obr. 9) tvoří systém všesměrných negativů (možná nearteficiálních) a mrazových ploch, které jsou zbarveny do tmavě okrové až hnědé barvy. V levé části je úštěp odlomen po mrazové puklině, takže jeho šířka není kompletní. V distální části je patrný intencionální vrub, jehož plocha negativu vykazuje jinou tafonomii (původní světle okrová barva suroviny) než zbývající část plochy. Na ventrální straně lze pozorovat výrazný bulbus, ale původní morfologie patky se nedochovala. Síla úderu se šířila po mrazové puklině, což ovlivňuje morfologii štěpné plochy, která ale i tak vykazuje jasně známky dynamického úderu. V distální části

Obr. 8. P. Malík v místě nálezu úštěpu (foto P. Neruda).

Fig. 8. P. Malík at the flake findspot (photo P. Neruda).

Obr. 9. Úštěp s malými vruby na dorzální a ventrální straně (vyhotovil P. Neruda).

Fig. 9. Flake with small notches on dorsal and ventral surfaces (by P. Neruda).

levé strany (ventrální plochy) je patrný malý vrub sestávající ze dvou negativů. Tafonomie povrchu nevykazuje novodobé poškození povrchu.

Dle dosavadních poznatků nelze artefakt jednoznačně chronologicky zařadit, pouze lze uvažovat o jeho vztahu k mladopaleolitickému osídlení Býčí skály, kde byl místní rohovec intenzivně zpracováván. Každopádně nález dokládá prospekční činnost v okolí jeskyně, která souvisela se získáváním výše zmíněné suroviny. Nález je uložen v Moravském zemském muzeu v Ústavu Anthropos.

Resumé

During surface prospection in 2012 on Habrůvka cadastral territories, P. Malík and P. Neruda found a wide flake made from Býčí skála Type chert (WGS-84: 49°18'24.43"N, 16°41'41.14"E). The artefact was deposited in the colluvium that contains numerous pieces of the same raw material. The age of the find is unclear, we can only speculate about its association with the Palaeolithic occupation of Býčí skála Cave where this type of chert was intensively knapped. In any case, the find does suggest that this raw material outcrop was accessed by prehistoric people.

Pavel Malík, Petr Neruda

KLIMKOVICE (OKR. OSTRAVA-MĚSTO)

Komenského ulice, parcela č. 15. Paleolit. Ojedinelé nálezy. Záchranný výzkum.

V rámci záchranného archeologického výzkumu (č. akce NPÚ Ostrava 100/10) vyvolaného budováním kanalizačního systému města Klimkovic (viz. kap. Středověk a novověk) byly v raně novověké vrstvě nalezeny dva velmi drobné patinované zlomky silicitu. Lokalizace nálezu v souřadnicích JTSK s nadmořskou výškou: Y = 481804.31, X = 1106305.14, Z = 240.51.

Jedná se o fragmenty terminální části úštěpů nebo čepelek s hrotitým zakončením. Větší zlomek s bílou patinou (rozměry: d = 15 mm, š = 16 mm, v = 3 mm) má mírně obloukovitě vylomenu pravou hranu, příčný profil v místě hlavního zlomu je zhruba lichoběžníkový. Druhý menší zlomek (rozměry: d = 14 mm, š = 10 mm, v = 7 mm) má při povrchu patinu žlutou, která vykazuje známky termického procesu. V místě hlavního zlomu nejsou fragmenty patinovány a prosvítá zde světle žlutá hmota silicitu glacigenního sedimentu.

Oba fragmenty štípané industrie byly v minulosti do náleзовých pozic redeponovány, a to v rámci hlinitojilovité naplaveniny potoku Polančice, na jejímž levobřeží se zkoumaná lokalita nalézá, nebo erozí hlín z blízké krátké ostrožny ležící severovýchodním směrem, kde se nachází historické jádro města Klimkovic se zámekem a kostelem sv. Kateřiny.

Pavel Malík

Resumé

Two isolated fragments of artifacts made from erratic flint were found on the cadastral territory of Klimkovice.

KROMĚŘÍŽ (K. Ú. TĚŠNOVICE, OKR. KROMĚŘÍŽ)

„Ostrá hora“. Mladý paleolit. Ojedinelý nález. Náhodný nález.

V roce 2009 byl náhodně nalezen větší patinovaný úštěp ze silicitu glacigenních sedimentů. Místem sběru byl zářez polní cesty na bývalém vojenském cvičišti západně od kóty 318,2 m, které bylo zpětně zaměřeno k souřadnici 49°15'31.710"N, 17°24'19.956"E. I když se jedná o výšinnou polohu charakteristickou pro stanice aurignacienu na severním okraji Chřibů (Oliva 1987), není vzhledem k jeho druhotnému poškození (retuši?) jeho místní původ jistý.

Miroslav Daňhel

Literatura

Oliva, M. 1987: *Aurignacien na Moravě*. Studie Muzea Kroměřížska 87. Zlín: Muzeum Kroměřížska v Kroměříži.